

## ಮುಂಗಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳು ಮತ್ತು ತಳಿಗಳು

ಆರ್. ಎಸ್. ಕಟಗೇರಿ

☎: 9448822266

ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಧಾರವಾಡ - 580 005

ಮಿಂಚಂಚೆ: katageriis@uasd.in

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಾದ ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ, ಗದಗ, ಕಾರವಾರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮುಂಗಾಲಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು ಬೆಳೆಗಳ ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಿದರೆ 10 ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಈ 8 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆ ಕಬ್ಬು. ಇದನ್ನೂ ಐದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು 4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲನೆಯ ರ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿದೆ. (ಧಾರವಾಡ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬೆಳಗಾವಿ ಮತ್ತು ವಿಜಯಪುರ) ಎರಡನೇ ರ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಸೋಯಾಬಿನ್ ಎರಡನೇ ಬೆಳೆಯಾದರೆ, ಇದು ಎರಡೇ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. (ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ). ಮೂರನೇ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆ ಗೋವಿನಜೋಳವಾಗಿದ್ದು ಏಳು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಬೆಳೆ ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಬೆಳೆಯಾಗಿದ್ದು ಧಾರವಾಡ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದರೆ, ವಿಜಯಪುರ, ಕಾರವಾರ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಮುಂಗಾಲಿ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ತಳಿಗಳು

ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಲ್ಕನೆ ಪ್ರಮುಖ ಬೆಳೆ ಹೆಸರು. ಇದು 5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೊದಲನೇ ರ್ಯಾಂಕ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ವಿಜಯಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ 2,3,4 ಮತ್ತು 5 ನೇ ರ್ಯಾಂಕ್‌ನ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಐದನೇ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಶೇಂಗಾ, 4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ (ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಹಾವೇರಿ, ಗದಗ) ಆರನೇ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಹತ್ತಿ (ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಹಾವೇರಿ, ಗದಗ, ವಿಜಯಪುರ) 5 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಏಳನೇ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಭತ್ತ, 4 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ (ಕಾರವಾರ, ಹಾವೇರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ) ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಎಂಟನೇ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಸಜ್ಜೆ (ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ) ಎರಡು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ, 9ನೇ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ತೊಗರಿ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ (ಧಾರವಾಡ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ) ಮತ್ತು ಹತ್ತನೇ ಬೆಳೆಯಾಗಿ ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ ಒಂದೆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಉಳಿದ ಹಲವಾರು ಬೆಳೆಗಳಾದ ತೃಣಧಾನ್ಯಗಳು, ಉದ್ದು, ಅಲಸಂಧಿ, ಹುರಳಿ, ಮಡಕೆ, ಔಡಲ, ಗುರಳ್ಳು, ಎಳ್ಳು, ಅಗಸಿ, ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಉಳ್ಳುಗಡ್ಡೆ ಮುಂತಾದ ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಪ್ರಮಾಣದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಅ.ನಂ.	ಬೆಳೆ	ತಳಿಗಳು	ಬೆಳೆಯಲು ಸೂಕ್ತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು
1	ಕಬ್ಬು	ಸಿ.ಓ 86032 ಎಸ್.ಎನ್.ಕೆ 09227	ಧಾರವಾಡ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಬೆಳಗಾವಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಕಾರವಾರ
2	ಸೋಯಾಅವರೆ	ಡಿ.ಎಸ್.ಬಿ 21 ಜೆ.ಎಸ್.93-05	ಧಾರವಾಡ, ಹಾವೇರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ
3	ಗೋವಿನ ಜೋಳ	ಇ.ಎಚ್.434042 ಜೆ.ಎಚ್. 0727 ಹಲವಾರು ಸರ್ಕಾರೀತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ತಳಿಗಳು	ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಗದಗ, ವಿಜಯಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಕಾರವಾರ
4	ಹೆಸರು	ಡಿ.ಡಿ.ಜಿ-1 ಡಿ.ಡಿ.ಜಿ.ವಿ-2 ಡಿ.ಜಿ.ವಿ-7 ಬಿ.ಜಿ.ಎಸ್.-9	ಗದಗ, ವಿಜಯಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಧಾರವಾಡ ಬೆಳಗಾವಿ
5	ಶೇಂಗಾ	ಜಿ.ಪಿ.ಬಿ.ಡಿ-4 ಜಿ.-2-52 ಡಿ.ಎಚ್.232 ಡಿ.ಎಚ್.256 ಕದರಿಲೇಪಾಕಿ, ಗಿರಿನಾರ, 4 ಮತ್ತು5 (ಹೆಚ್ಚು ಓಲಿಕ್‌ಆಮ್ಲ) ಜಿ.ಪಿ.ಡಿ - 5 (ದಪ್ಪಕಾಳು)	ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಹಾವೇರಿ, ಗದಗ

6	ಹತ್ತಿ	ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಿಟಿ ಹೈಬ್ರಡ್ ತಳಿಗಳು ಡಿ.ಸಿ.ಎಚ್.32 ಬಿಜಿ 2, ಇತರೆ ಹಲವಾರು ಬಿಟಿಯಲ್ಲದ ತಳಿಗಳು ಮತ್ತು ಹೈಬ್ರಿಡ್ಸ್ ಅಧಿಲಾಷ, ಜಯಾ ಎಮ್.ಟಿ.ಯು 1001 ಎಮ್.ಜಿ.ಡಿ 101 ಮುಗದ ಸಿರಿ	ಧಾರವಾಡ, ಹಾವೇರಿ, ಗದಗ, ವಿಜಯಪುರ
7	ಭತ್ತ	ವಿ.ಪಿ.ಎಮ್.ಎಚ್.7 ವಿವಿಧ ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಹೈಬ್ರಡ್ ತಳಿಗಳು ಟಿ.ಎಸ್. 3ಆರ್ ಬಿ.ಎಸ್.ಎಮ್.ಆರ್-736 ಜಿ.ಆರ್.ಜಿ 811	ಕಾರವಾರ, ಹಾವೇರಿ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಧಾರವಾಡ
8	ಸಜ್ಜೆ	ಬಿ.ಎಸ್.ಎಚ್-53 ಡಿ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಚ್.3 ಹಲವಾರು ಸರ್ಕಾರೇತರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಶಕ್ತಿಮಾನ ತಳಿಗಳ	ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ
9	ತೋಗರಿ	ಡಿ.ಎಚ್.ಎಫ್.ಟಿ 109-3 ಡಿ.ಎಚ್.ಎಫ್.ಎಮ್-78 ಜಿ.ಪಿ.ಯು-28 ಡಿ.ಎಚ್.ಆರ್.ಎಸ್-1	ಧಾರವಾಡ, ವಿಜಯಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ
10	ಸೂರ್ಯಕಾಂತಿ	ಡಿ.ಎಚ್.ಪಿ.ಎಮ್ 2769	ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ
11	ನವಣೆ	ಡಿ.ಎಚ್.ಎಲ್.ಎಮ್-36	ಹಾವೇರಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಬೆಳಗಾವಿ
12	ರಾಗಿ	ಡಿ.ಎಚ್.ಬಿ 93	ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ
13	ಬರಗು	ಡಿ.ಎಚ್.ಎಲ್.ಎಮ್-36	ಹಾವೇರಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ
14	ಸಾವೆ	ಡಿ.ಎಚ್.ಬಿ 93	ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ
15	ಊದಲು	ಆರ್.ಸಿ.42258-1 ಆರ್.104-1-1	ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ
16	ರಾಜಗಿರಿ	ಡಿ.ಬಿ.ಜಿ.5	ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ
17	ಉದ್ದು	ಡಿ.ಸಿ.ಎಚ್.49-1	ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ
18	ಅಲಸಂಧಿ	ಡಿ.ಸಿ.-15	ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ
19	ಹುರಳಿ	ಜಿ.ಪಿ.ಎಮ್-6	ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ವಿಜಯಪುರ, ಗದಗ
20	ಮಡಕಿ	ಕೆ.ಬಿ.ಎಮ್.ಬಿ. 1	ವಿಜಯಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಗದಗ
21	ಔಡಲ	48-1 ಜೆ.ಸಿ.ಎಚ್ 4	ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಗದಗ
22	ಗುರೆಳ್ಳು	ಡಿ.ಎನ್.ಎಸ್.4 ಆರ್.ಸಿ.ಆರ್ - 14	ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಗದಗ
23	ಎಳ್ಳು	ಡಿ.ಎಸ್ 5	ಹಾವೇರಿ, ಧಾರವಾಡ, ಬೆಳಗಾವಿ, ವಿಜಯಪುರ, ಬಾಗಲಕೋಟೆ, ಗದಗ